

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

**Atveseļošanas un noturības mehānisma 1.2.1.3.i. investīcijas
"Pašvaldību ēku un infrastruktūras uzlabošana, veicinot pāreju uz
atjaunojamo energoresursu tehnoloģiju izmantošanu un uzlabojot
energoefektivitāti"
vispārīgie nosacījumi**

Finansē
Eiropas Savienība
NextGenerationEU

Nacionālais
attīstības plāns

16.12.2022.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Saturs

1.2.1.3.i. INVESTĪCIJA

01

**VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA
UN PIEEJAMĀIS
FINANSĒJUMS**

04

**PRINCIPS «NENODARĪT
BŪTISKU KAITĒJUMU»**

02

**SASNIEDZAMIE REZULTĀTI
UN RĀDĪTĀJI**

05

ATBALSTĀMĀS DARBĪBAS

03

**PROJEKTA IESNIEDZĒJI
UN FINANSĒJUMA
SAŅEMĒJI**

06

**ATŠĶIRĪBAS PRET IEPRIEKŠ
ĪSTENOTAJĀM INVESTĪCIJĀM
ENERGOEFEKTIVITĀTĒ
PAŠVALDĪBU ĒKĀS**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

2022. gada 8. novembra Ministru kabineta noteikumi **Nr. 709**
«Eiropas Savienības Atveseļošanas un noturības mehānisma
plāna reformu un investīciju virziena 1.2. "Energoefektivitātes
uzlabošana" 1.2.1.3.i. investīcijas "**Pašvaldību ēku un
infrastruktūras uzlabošana, veicinot pāreju uz atjaunojamo
energoresursu tehnoloģiju izmantošanu un uzlabojot
energoefektivitāti**" īstenošanas noteikumi»

1.2.1.3.i mērķis

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

1.2.1.3.i investīcijas finansējums

**Kopējais pieejamais
Atveseļošanas fonda
(AF) finansējums**

29 304 000 €

**Viena projekta
minimālais AF
finansējums**

30 000 €

- Atklāts projektu iesniegumu konkurss
- Grants
- Atbalsta intensitāte – 100% attiecināmajām izmaksām bez PVN
- Izmaksu attiecināmības periods: no 01.02.2020.

2 000 000 €

**Viena projekta
maksimālais AF
finansējums**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

1.2.1.3.i investīcijas sasniedzamie rezultāti

01

Līdz **31.12.2024.** piešķirtas līgumu slēgšanas tiesības energoefektivitātes uzlabošanas projektu īstenošanai pašvaldību ēkās un infrastruktūrā vismaz **27 838 800 euro** apmērā

02

Līdz **31.12.2025.** primārās enerģijas patēriņš pašvaldību ēkās un infrastruktūrā samazināts par **4 544 563 kWh/gadā.** Atjaunoto un pārbūvēto ēku pieņemšana ekspluatācijā ir pamatota ar dokumentiem saskaņā ar būvniecību regulējošo normatīvo aktu prasībām, kā arī ar ēkas pagaidu energosertifikātu, kas sastādīts pēc būvdarbu pabeigšanas un ēkas nodošanas ekspluatācijā, kas pierāda **primārās enerģijas patēriņa samazinājumu ēkā par vismaz 30%**

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Investīcijas 1.2.1.3.i rādītāji

Uzraudzības rādītājs - līdz **31.12.2023.** piešķirtas līgumu slēgšanas tiesības energoefektivitātes uzlabošanas projektu īstenošanai pašvaldību ēkās un infrastruktūrā vismaz **15 000 000 euro** apmērā

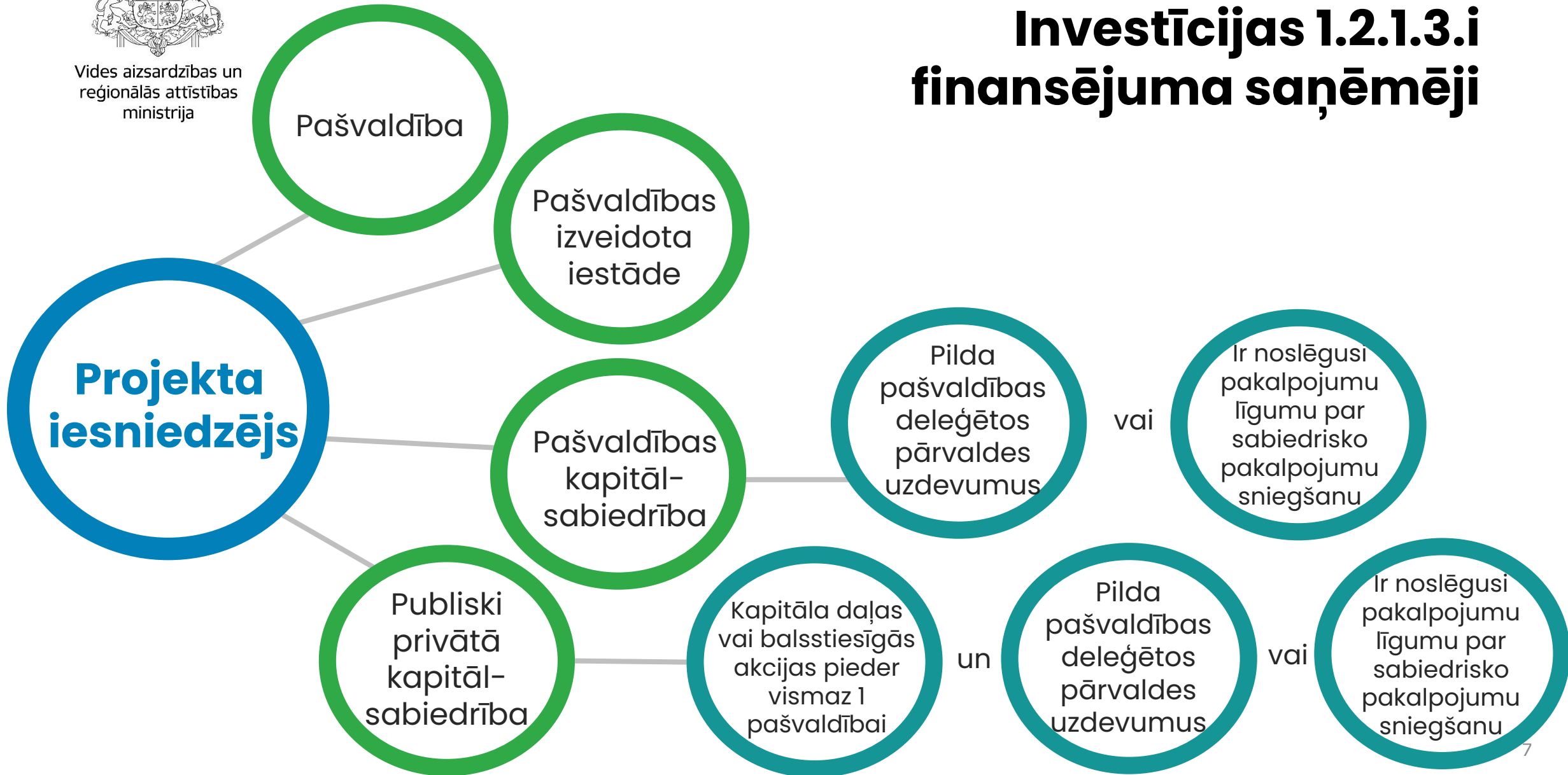
Nacionālie rādītāji par projektu īstenošanas rezultātiem:

- **papildu darbības jauda**, kas uzstādīta AER enerģijas izmantošanas vajadzībām;
- informācija par "**zaļo**" **publisko iepirkumu**;
- informācija par projekta ietvaros **samazināto CO₂** emisiju apjomu, kas aprēķināts atbilstoši normatīvajiem aktiem par ēkas energoefektivitātes aprēķina metodēm un ēku energosertifikāciju;
- projekta **kopējās izmaksas**;
- ēku skaits, kurās tiek veicināta **vides un informācijas pieejamība**.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

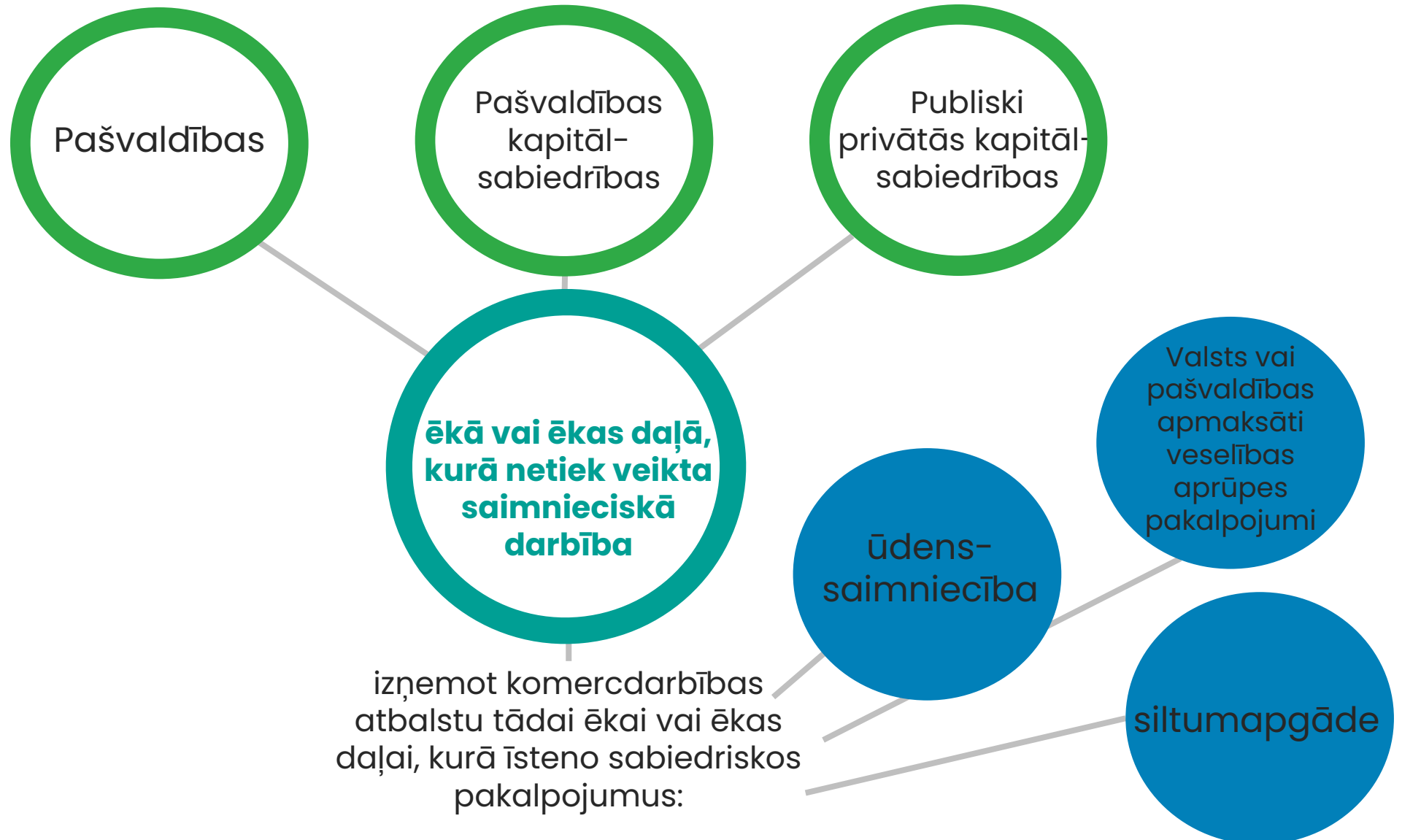
Investīcijas 1.2.1.3.i finansējuma saņēmēji

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Investīcijas 1.2.1.3.i ieguldījumus var veikt:

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Investīcijas 1.2.1.3.i ieviešana

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija – par
investīcijas ieviešanu atbildīgā nozares ministrija

Centrālā finanšu un līgumu aģentūra:

- nodrošina projektu iesniegumu konkursu;
- veic investīcijas īstenošanas pārbaudes;
- izstrādā projektu iesniegumu veidlapu un iesniedzamās veidnes;
- sniedz skaidrojumu projektu iesniegumu iesniedzējiem par projekta iesnieguma sagatavošanu;
- slēdz līgumu ar projekta iesniedzēju par projekta īstenošanu, nodrošina īstenošanas uzraudzību;
- veic maksājumus, ja nepieciešams, aptur AF maksājumus, lemj par AF finansējuma atgūšanu;
- uzkrāj nepieciešamos datus vadības informācijas sistēmā.

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

1.2.1.3.i Investīcijas projekta iesniedzējam izpildāmie galvenie pamatnosacījumi

maksimālais AF finansējums
uz vienu ietaupīto primārās
enerģijas kilovatstundu

Tiek atbalstīti projekti tikai ar plānoto
primārās enerģijas samazinājumu
vismaz par 30%

6

euro/kWh gadā

$$\frac{\text{Ietaupījums}}{\text{Patēriņš pirms projekta īstenošanas}} * 100 \geq 30\%$$

- Primārās enerģijas patēriņu un ietaupījumu nosaka neatkarīgs eksperts ēku energoefektivitātes jomā, veicot ēkas energosertifikāciju
- Primārā enerģija izsakāma atbilstoši kopējās primārās enerģijas faktoriem (f_{Ptot})

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Ko nozīmē «nenodarīt būtisku kaitējumu»?

«Būtisks kaitējums» sešiem vides mērķiem

Vairāk informācijas: Eiropas Komisijas paziņojums – Tehniskie norādījumi par principa «nenodarīt būtisku kaitējumu» piemērošanu saskaņā ar Atveseļošanas un noturības mehānisma regulu, pieejams: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52021XC0218\(01\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52021XC0218(01))

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Princips «nenodarīt būtisku kaitējumu» investīcijā 1.2.1.3.i (1)

Izpilda «Zaļā» publiskā iepirkuma principus un prasības

Projekta būvniecībā un īstenošanā jāparedz ilgtspējīgi un AER risinājumi

Būvdarbu veicējiem un/vai pakalpojumu sniedzējiem jānosaka pienākumi:

- Vismaz 70% no būvgružiem tiks sagatavoti atkalizmantošanai, pārstrādei un citu materiālu reģenerācijai
- Elektrisko un elektronisko iekārtu, azbesta atkritumi tiks atbilstoši apsaimniekoti
- Pasākumi vides trokšņa, putekļu u.c. piesārņojošu vielu emisiju samazināšanai

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Princips «nenodarīt būtisku kaitējumu» investīcijā 1.2.1.3.i (2)

Ja skar ēkas pamatu konstrukcijas, jāparedz atbilstoša hidroizolācija

Ja plāno lietot notekūdeņu sistēmu risinājumus, priekšroku dod «zaļajai infrastruktūrai» un dabā balstītiem risinājumiem

Ēkā tiek paredzēti atbilstoši telpu dzesēšanas un ventilācijas risinājumi

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Princips «nenodarīt būtisku kaitējumu» investīcijā 1.2.1.3.i (3)

Biomassas sadedzināšanas iekārtu uzstādīšanas gadījumā –
nodrošina normatīvās prasības, atbilstošu iekārtas
energomarķējumu A+ klasei

Jānodrošina atbilstība LBN 002-19 «Ēku norobežojošo konstrukciju
siltumtehnika»

Jāizstrādā Enerģijas ietaupījuma ilgtermiņa plāns

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Princips «nenodarīt būtisku kaitējumu» investīcijā 1.2.1.3.i

(4)

Jauna prasība: Izstrādāt ēkas enerģijas ietaupījuma ilgtermiņa uzturēšanas plānu

Plāns satur projekta ietvaros uzstādāmo iekārtu, aprīkojuma un siltināšanas tehnoloģijas korektas ekspluatācijas nosacījumus un periodiski veicamās darbības, lai nodrošinātu ēkas iekārtu un tehnoloģiju ilgtspēju. Plānu sagatavo, ievērojot būvniecību regulējošos normatīvos aktus.

Plānu iesniedz kopā ar projekta iesniegumu vai:

projekta iesniegumā sniedz informāciju par plāna izstrādāšanas laika grafiku un galvenajiem uzdevumiem, kas iekļaujami plānā

Tādā gadījumā: plānu iesniedz līdz ar noslēguma maksājuma pieprasījumu

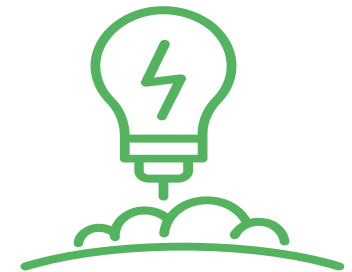
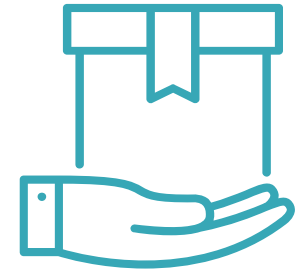

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Princips «nenodarīt būtisku kaitējumu» investīcijā 1.2.1.3.i (5)

«Zaļais» publiskais iepirkums

Projekta iesniedzējs ievēro **«zaļā» publiskā iepirkuma principus** un veic iepirkumu procedūras saskaņā ar Ministru kabineta 2017. gada 20. jūnija noteikumiem Nr. 353 "Prasības zaļajam publiskajam iepirkumam un to piemērošanas kārtība"

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Atbalstāmās darbības

esošo ēku pārbūve vai
atjaunošana, tai skaitā:

būvdarbi ēkas
norobežojošajās
konstrukcijās

apgaismojuma,
dzesēšanas un
ventilācijas sistēmu
izveide, pārbūve vai
atjaunošana

ēkai nepieciešamās
siltumapgādes
infrastruktūras pārbūve
vai atjaunošana

Gaisu piesārņojošo vielu
emisiju attīrīšanas
iekārtu uzstādīšana vai
nomaina cietās
biomasas kurināmā
siltumenerģijas
ražošanas iekārtām

Ēkas enerģijas patēriņa
vadībai nepieciešamo
viedo tehnoloģiju
iegāde un uzstādīšana

AER izmantojošu enerģiju
ražojošu iekārtu
uzstādīšana

Pieslēguma centralizētajai
siltumapgādes sistēmai izveide

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Investīcijas 1.2.1.3.i atbalstāmās darbības – papildus darbības:

Iekštelpu remonts, kas tieši saistīts ar ēkas energosertifikātā paredzēto pasākumu īstenošanu, lai nodrošinātu ēkas un tajā esošo iekārtu un inženiertīklu turpmāku ekspluatāciju

Darbības, kas paredzētas projekta ēkas funkcionāli saistītajā teritorijā un saistītas ar dabā balstītiem risinājumiem, "zaļās infrastruktūras" vai atjaunojamos energoresursus izmantojošiem un enerģiju taupošiem risinājumiem

Darbības vides un informācijas pieejamības veicināšanai

Publicitātes pasākumi par projekta īstenošanu

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Investīcijas 1.2.1.3.i atbalstāmās darbības – atjaunojamos energoresursus izmantojošu enerģiju ražojošu iekārtu uzstādīšana

Uzstādītajai
infrastruktūrai
jāatrodas
projekta ēkā vai
ar to saistītajā
funkcionālajā
teritorijā!

Sabiedrisko
pakalpojumu
sniedzējiem visa
saražotā enerģija
jāizmanto tikai šo
pakalpojumu
sniegšanai!

Saražotā enerģija
100% apjomā tiks
izmantota ēkas
pašpatēriņam!

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Kopsavilkums – atšķirības no 2014. – 2020. plānošanas perioda

! Atbalsts augstas gatavības projektiem

! Palielināts atbalstāmo darbību un izmaksu klāsts

! AF ietvaros projektā netiek attiecinātas PVN izmaksas, vienlaikus atbalsta intensitāte var sasniegt 100% no attiecināmajām izmaksām

! 1.2.1.3.i ietvaros ūdenssaimniecības pakalpojumu sniedzējiem netiek paredzēts atbalsts tehnoloģisko procesu energoefektivitātes paaugstināšanai – tikai ēkām

! Saistībā ar Elektroenerģijas tirgus likuma grozījumiem, paredzam plašāku AER tehnoloģiju uzstādīšanu, NETO norēķinu sistēmas piemērošanu

! AF ietvaros ieviests princips «nenodarīt būtisku kaitējumu»

! Atklāts konkurss. Nav iepriekš noteikto ierobežojumu projektu skaitam un administratīvajai teritorijai

! Palielināts kvalitātes kritērija maksimālais AF finanšu efektivitātes sliekšnis līdz 6 EUR pret ietaupīto kWh

! Obligāti jāsasniedz 30% primārās enerģijas ietaupījums

! Projektā var iekļaut neparedzēto izdevumu pozīciju līdz 5% no attiecināmajām izmaksām

! Enerģijas ietaupījuma ilgtermiņa uzturēšanas plāna ieviešana

! Precizēti valsts atbalsta nosacījumi un prasības

Vides aizsardzības un
reģionālās attīstības
ministrija

Paldies par uzmanību!

Edgars Garkājis

Investīciju politikas departamenta

Vides investīciju nodaļas

Vecākais eksperts

Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

66016701

edgars.garkajis@varam.gov.lv

www.varam.gov.lv